

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobkyně: **O. M.**, narozená „X“
státní příslušnost Ukrajina
bytem „X“
zastoupená advokátkou Marií Kurkovou
sídlem Školní 10, 147 00 Praha
adresou pro doručování: Pod Křížíkem 9, 147 00 Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2018, č. j. MV-78245-4/SO-2016,

takto:

- I.** Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 26. 2. 2018, č. j. MV-78245-4/SO-2016, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky, ze dne 24. 3. 2016, č. j. OAM-6233-37/ZM-2014, **se pro vadu řízení zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v částce **14 200 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své právní zástupkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2018, č. j. MV-78245-4/SO-2016, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 24. 3. 2016, č. j. OAM-6233-37/ZM-2014, kterým byla podle § 44a odst. 10 ve spojení s § 46e odst. 1, § 37 odst. 2 písm. b) a § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta její žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty, neboť se žalobkyně nedostavila k pohovoru.

Žaloba

2. Žalobkyně uvedla, že důvodem zamítnutí její žádosti bylo, že se dne 26. 11. 2015 bez náležité omluvy nedostavila k výsledku, ačkoliv byla předvolána. Předvolání žalobkyně převzala dne 12. 11. 2015. Omluva žalobkyně ze dne 25. 11. 2015 nebyla považována za náležitou, jelikož důvod omluvy žalobkyně nedoložila. Své rozhodnutí žalovaný opřel o rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 25/2013-23, který se však vztahuje k řízení o přestupku a sleduje tedy jiný účel. Z § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neplyne, tak jako z § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), povinnost cizince důvody k nedostavení se k výsledku prokazovat, nýbrž je zde stanovena povinnost bezodkladně se s uvedením vážných důvodů omluvit. Doložení těchto důvodů může správní orgán po cizinci požadovat, v takovém případě ovšem musí být cizinec k prokázání těchto důvodů vyzván. Žalobkyně se omluvila z důvodu akutně nepříznivého zdravotního stavu (onemocnění chřipkou a zvýšená teplota). Jako většina Ukrajinců zde v České republice tento stav léčila sama doma. Tím, že správní orgán I. stupně žalobkyni nevyzval k prokázání důvodů nedostavení se k výsledku, jednoznačně postupoval v rozporu s § 3 správního řádu.
3. Dále z § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nevyplývá povinnost provést důkaz výsledkem cizince. Správní orgán tedy musí odůvodnit, proč je výsledek nezbytný pro zjištění stavu věci, což správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí neučinil. Správní orgán I. stupně pouze uvedl, že potřeboval zjistit, jakou práci žalobkyně vykonávala pro družstvo KUČYRJA a zda plnila činnost jako členka tohoto družstva. Žalobkyně však nežádala o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, ale formou zaměstnanecké karty, a proto byly tyto informace zcela irelevantní.
4. Správní orgány rovněž neposoudily přiměřenost svých rozhodnutí podle § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť nebyla zhodnocena délka pobytu žalobkyně na území České republiky a její ekonomické poměry. Žalovaný rozhodoval o odvolání žalobkyně s necelým dvouletým odstupem, a proto bylo dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

j. 7 Azs 322/2015-43 jeho povinností zjistit též aktuální stav věci stran posuzování přiměřenosti rozhodnutí, což učiněno nebylo.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný uvedl, že žalobkyně ani k omluvě, ani v průběhu správního řízení nedoložila žádný doklad, který by její omluvu z účasti na výsledku podpořil a dokázal, že den před konaným výsledkem skutečně onemocněla. Dále konstatoval, že má za to, že ustanovení § 74 zákona o přestupcích se nijak zásadně neliší od ustanovení § 59 správního řádu, a proto je rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 25/2013-23 použitelný i v této věci. Bylo na žalobkyni, aby správnímu orgánu poskytla veškeré informace, které považovala za důležité, neboť se jednalo o řízení zahajované na návrh, jehož podstatou je svěřením iniciativy účastníkům řízení. Ve zbytku žalovaný odkázal na žalobou napadené rozhodnutí s tím, že se v něm s námitkami žalobkyně vypořádal.

Replika žalobkyně

6. Na podporu své žalobní argumentace žalobkyně upozornila na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2018, č. j. 5 Azs 163/2018, s tím, že by soud měl z tohoto rozsudku vycházet.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobkyně uvedla, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání a žalovaný nesdělil do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoliv byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání uděluje.
8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobkyně pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
9. Soud po zvážení skutkového a právního stavu případu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobkyni bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání s platností od 1. 2. 2014 do 31. 1. 2015. Dne 22. 12. 2014 podala žalobkyně žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty podle § 44a zákona o pobytu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

cizinců. V průběhu řízení o její žádosti byla žalobkyně dvakrát předvolávána k výsledku. Dne 1. 7. 2015 předvolal správní orgán I. stupně žalobkyni k výsledku na den 28. 7. 2015, předvolání však bylo doručeno prostřednictvím veřejné vyhlášky až dne 30. 7. 2015, tedy po datu konání výsledku. Žalobkyně dne 29. 9. 2015 požádala o stanovení nového termínu výsledku. Správní orgán I. stupně její žádosti vyhověl a žalobkyně byla dne 9. 10. 2015 předvolána k výsledku, a to na den 26. 11. 2015. Dne 26. 11. 2015 byla správnímu orgánu I. stupně doručena omluva žalobkyně odeslaná dne 25. 11. 2015, spojená s žádostí o „přenesení“ výsledku. V této omluvě bylo uvedeno, že dnes (tj. 25. 11. 2015) žalobkyně onemocněla chřipkou a má zvýšenou teplotu, a proto žádá o jiný termín výsledku. Ve svém rozhodnutí pak správní orgán I. stupně uvedl, že žalobkyně věrohodně neprokázala, že byly její důvody tak závažné, aby se na termín výsledku nemohla dostavit.

11. Stěžejní je tedy v daném případě otázka, zda byl správní orgán I. stupně povinen akceptovat omluvu žalobkyně či nikoliv a nařídít nový termín výsledku žalobkyně, neboť nedostavení se k výsledku bylo důvodem zamítnutí žádosti.
12. Podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je správní orgán oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Správní orgán účastníka řízení před výsledkem poučí o důsledcích odmítnutí výpovědi a nepravdivé nebo neúplné výpovědi.
13. Podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru nebo nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum nebo jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit.
14. Podle § 59 správního řádu správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětidenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.
15. V rozsudku ze dne 13. 12. 2018, č. j. 5 Azs 163/2018-26, Nejvyšší správní soud uvedl, že: *„Zákon nestanoví formální náležitosti omluvy z předvolání k výsledku, jedná se však o úkon směřující vůči správnímu orgánu, tj. o podání; musí tedy splňovat náležitosti dle § 37 správního řádu. Dále je nutné naplnění podmínek pro přijetí omluvy dle § 59 správního řádu, a to existenci závažného důvodu k nedostavení se k výsledku, bezodkladné podání omluvy a uvedení důvodů v textu omluvy. Zákon výslovně ukládá žadateli pouze povinnost uvést důvod, pro nějž se z výsledku omlouvá, nikoli předložit důkazy; takto znělo i poučení stěžovatele v předvolání. Nezbytnost doložení důvodů omluvy sice judikatura dovozuje, a obecně musí účastníci správního řízení svá tvrzení doložit, aby s nimi uspěli, není však možné nedostatek důkazů přikládat k tíži stěžovatele, dokud není o takovém požadavku informován. Pokud měl OAMP pochybnosti o věrohodnosti důvodů omluvy a zvažoval její nepřijetí, měl stěžovatele vyzvat k doplnění omluvy dle § 37 odst. 3 správního řádu. Bez splnění této vyzývací povinnosti OAMP*
Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nemohl stěžovatelu žádost zamítnout na základě následného nedostavení se k výsledku. V každém případě pak měl správní orgán stěžovatele informovat o svém stanovisku k omluvě, a to včetně situace, kdy by stěžovatele k doplnění omluvy vyzval, a i přes její doplnění ji nepřijal.“

16. Z navazující judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 2. 9. 2020, č. j. 6 Azs 46/2020–37, ze dne 26. 3. 2020, č. j. 10 Azs 47/2020–31) vyplývá, že správní orgán může požadovat, aby omluva podle § 59 správního řádu byla zároveň i doložena. Cizinec však musí být na tuto povinnost upozorněn, stejně jako na důsledky, které z nesplnění této povinnosti plynou.
17. Soud dále konstatuje, že v případě omluvy z výsledku učiněné podle § 59 správního řádu nelze automaticky aplikovat judikaturu vztahující se k omluvám podle § 74 zákona o přestupcích, neboť znění obou ustanovení je odlišné.
18. Soud pak ve světle shora uvedené judikatury z předvolání žalobkyně ze dne 9. 10. 2015 zjistil, že obsahuje pouze parafrázi § 59 správního řádu, které upozorňuje jen na povinnost bezodkladně se omluvit s uvedením důvodu, což žalobkyně učinila. Žalobkyně tedy nebyla poučena, že musí důvod omluvy zároveň i doložit. Povinností správního orgánu I. stupně bylo vyzvat žalobkyni k doložení omluvy podle § 37 odst. 3 správního řádu, pokud měl za to, že omluvu nelze samu o sobě přijmout. Správní orgán I. stupně dále ani neseznámil žalobkyni se svým záměrem omluvu nepřijmout a nový termín výsledku nestanovit, ačkoliv mezi vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně dne 24. 3. 2016 a plánovaným výsledkem žalobkyně dne 26. 11. 2015 uplynuly skoro čtyři měsíce a žalobkyně byla přítomna i u seznámení se spisem. Závěr správního orgánu I. stupně tak mohl být pro žalobkyni překvapivý.
19. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že dospěl k závěru, že žalovaný zatížil své rozhodnutí vadou podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť žalobkyni nebylo umožněno v souladu s § 37 odst. 3 správního řádu doložit její omluvu z výsledku. Řádné doložení omluvy přitom mohlo vést k provedení výsledku v náhradním termínu. Toto pochybení tedy mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, neboť nedostavení se k výsledku vedlo k zamítnutí žádosti. Z tohoto důvodu soud výrokem I. rozsudku žalobou napadené rozhodnutí zrušil. Současně podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude podle ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku. Vzhledem k tomu, že uvedenou vadou je zatíženo již rozhodnutí správního orgánu I. stupně, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i ke zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
20. Vzhledem k tomu, že se věc vrací před správní orgán I. stupně a bude nutno dát žalobkyni možnost doložit důvody své omluvy, které správní orgán I. stupně posoudí, soud se pro předčasnost dalšími žalobními body nezabýval, neboť bude úkolem správních orgánů se s námitkami přiměřenosti rozhodnutí vypořádat vzhledem k aktuálnímu stavu.
21. Žalobkyně měla v projednávané věci úspěch, a proto soud výrokem II. v souladu s § 60 odst. 1 věty první uložil žalovanému povinnost zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku v celkové výši 14 200 Kč, která se skládá, z částky 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek za žalobu, z částky 1 000 Kč za úspěšný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, a dále z částky 9 300 Kč za 3 úkony právní služby po 3 100 Kč poskytnuté právní zástupkyní Mgr. Marií Kurkovou, advokátkou, [převzetí věci, podání žaloby, replika, a to podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d), § 12 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, dále jen „AT“], a z částky 900 Kč za s tím související 3 režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 AT. Uloženou povinnost náhrady nákladů řízení je žalovaný povinen splnit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 27. července 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.